

TÜRK NÜMİSMATİK DERNEĞİ YAYINLARI
THE TURKISH NUMISMATIC SOCIETY PUBLICATIONS

Bülten No.: 37-38

İSTANBUL 2002

ISSN 1302-3004

AYDINOĞLU İSA BEY'E AİT YARIM DİRHEM¹

Hüsnü ÖZTÜRK

Haluk PERK²

Tanıttığımız yarım dirhem Aydınoğlu İsa Bey'e ait olan daha önce Aydınoğulları Beyliği ile ilgili yapılmış olan yayınlarda yer almamıştır.

Söz konusu bu sikke ince bir pula darp edilmiş olup, çap olarak gördüğümüz tam dirhemlerden küçüktür. Ancak bu çapa çok yakın tam dirhemler de bulunmaktadır. Sikkenin bulunduğu definde İsa Bey'in aynı tip tam dirhemlerin ağırlıklarının ortalaması 0,80 gr.dır. Sikkenin kenarları incelendiğinde herhangi bir yerinden kesik olmadığı ve orijinalliğini koruduğu görülmektedir.

Sn. Cüneyt Ölçer söz konusu dirhemleri tasnif ederken³ bu sikkelerin ağırlıklarının 0,75 ila 0,85 gr. arasında, çaplarının da 18 ila 20 mm arasında değiştiklerini belirtmiştir. Bizim yaptığımız çalışmalarda da, sikkelerin ortalama ağırlıkları ile ilgili vardığımız sonuç Sn. Cüneyt Ölçer'in tesbitiyle örtüşmektedir. Sn. Celil Ender aynı dirhemler üzerine yaptığı çalışmada⁴ ağırlığı 0,55 gr., çapı 15/16 mm olan bir örneğini yayınlamıştır. Ancak, belli dönemlerde dirhemlerin ağırlıklarının değişebildiğini veya devrinde kenarlarından kırılmış örnekler rastlandığını unutmamalıyız. Yayınladığımız sikke ağırlığında şimdiye kadar başka bir örnek saptanamamıştır. 0,41 gr.lık bu sikkenin beraber bulunduğu definedeki dirhemlerin ortalama ağırlıkları 0,80 gr.dır ve dolayısıyla bu sikkenin yarım dirhem olduğu neticesine varılmıştır.

Gümüş (AR), Darp yeri ve tarih yok, 0,41 gr., 14/16 mm.

H. P. Kol. env. no

Ön yüz

Kare içinde; **La ilahe illallah**
Muhammed
resul Allah

Arka yüz

Halledallahu
mülkehu

¹ Sikkenin tesbitinde ve değerlendirilmesinde yardımlarından dolayı Sn.Yılmaz İzmirli'er'e teşekkürü borç biliriz.

² Yayımlanan sikkeler İstanbul Arkeoloji Müzeleri'ne kayıtlı koleksiyoner Haluk Perk'in envanterinde olup, kendisi ağırlıklı olarak arkeolojik eser toplamaktadır. Sikkelerin çizimlerini yapan Hüsnü Öztürk İslami sikke koleksiyoncusudur.

³ Cüneyt, Ölçer. *Aydınoğulları Beyliği Paraları*, İstanbul, 1982, s. 15.

⁴ Celil, Ender. *Karesi, Saruhan, Aydın ve Menteşe Beylikleri Paraları*, İstanbul, 2000, s. 99-102.